

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.38/02.0025

Název projektu: Modernizace výuky na ZŠ Slušovice, Fryšták, Kašava a Velehrad

Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

OCHRANA PLAZŮ V ZAJETÍ

Př_272_Obratlovci_ochrana plazů v zajetí

Autor: Mgr. Lubomír Klátil

Škola: Základní škola Zlín Nová cesta, okres Zlín

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:

- ☐ Tento digitální učební materiál lze použít v předmětu přírodopis a ekologie na 2.stupni základních škol.
- ☐ Seznamuje žáky s ohroženými druhy živočichů. Rozvíjí postoje k ochraně přírody.
- ☐ Vysvětlené učivo je nakonec procvičováno otázkami.

Ochrana plazů v zajetí

- Plazy ohrožuje ničení ekosystémů
- Významný je lov plazů na jídlo
- Chov v zajetí může ohrožené druhy zachránit

1

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ohrožené skupiny plazů

1. želvy

Želva skalní (*Malacochersus tornieri*) žije ve skalnatém území Tanzánie. Je ohrožena sběrem domorodců. V zajetí se množí.

Želva hvězdnatá (*Geochelone elegans*) obývá Indii až Srí Lanku. Dříve byla ohrožena lovem pro chov, dnes lovem na jídlo. V zajetí se ročně rodí tisíce mláďat.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

želvy

Želva sloní (*Dipsochelys dussumieri*) pochází z ostrova Aldabra, jedna z největších želv světa. Byla téměř vyhubena námořníky jako zdroj čerstvého masa. Dnes je zachráněna díky chovu v ZOO i soukromými chovateli.

Želva paprscitá (*Astrochelys radiata*) žije jen na Madagaskaru. Dříve byla ohrožena obchodem se zvířaty a pašováním, dnes je bohužel součástí jídelníčku domorodců. V zajetí se množí dobře.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

želvy

Želva zelenavá (*Testudo hermanni*) – vlevo a želva žlutohnědá (*Testudo graeca*) – vpravo, které žijí na Balkánském poloostrově, byly na přelomu století ohroženy sběrem ve velkém pro obchody se zvířaty. Dnes je situace zcela opačná, jen v České republice se ročně rodí několik tisíc mláďat v zajetí, především u soukromých chovatelů a lov v přírodě v podstatě ztratil smysl.

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

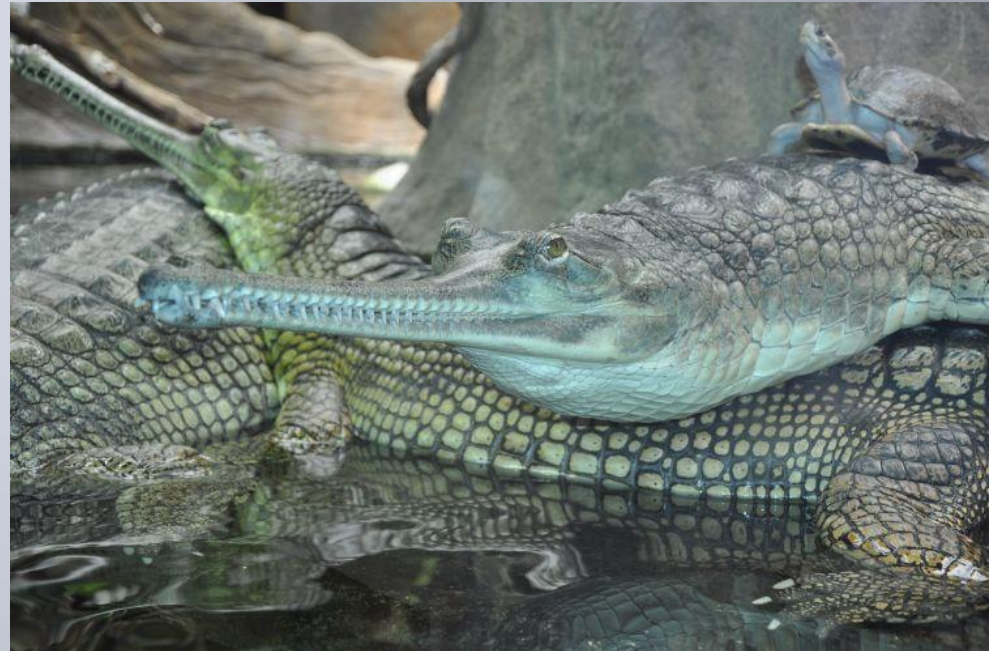
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. krokodýlové

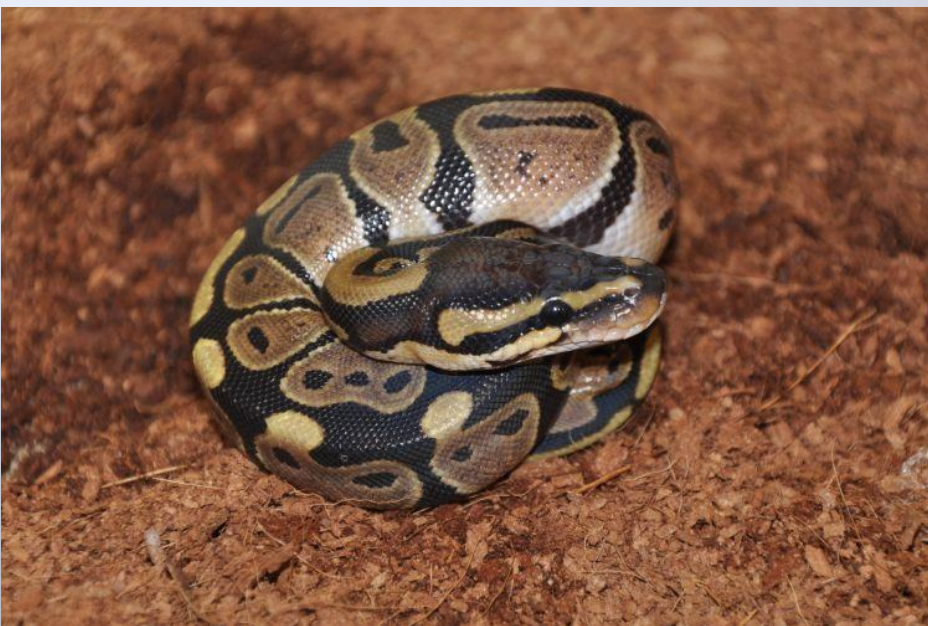

Aligátor americký (*Alligator mississippiensis*) byl téměř vyhuben lovem pro svou kůži. Dnes se i u nás chová na farmách.

Rybožravý gaviál indický (*Gavialis gangeticus*) je ohrožen populační explozí obyvatel v Indii. Hrozí mu bezprostřední vyhynutí a chov v zajetí se jeví jedinou záchranou tohoto druhu.

3. hadi

Krajta královská (*Python regius*) pochází z rovníkové Afriky. Tento necelý metr velký had byl po desetitisících sbírán pro obchody se zvířaty. Dnes se chovatelé zaměřili na barevné mutace, které odchovávají a o krajty z přírody je minimální zájem. Ročně se v Evropě odchovává tisíce mláďat.

hadi

Krajta zelená (*Morelia viridis*) pochází z Nové Guineje a přilehlých ostrovů. Dospělci jsou zelení, mláďata žlutá nebo červená. I když je odchov tohoto hada obtížnější, zdárně jej odchovávají stovky chovatelů po celé Evropě.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. ještěři

Chameleon pardálí (*Furcifer pardalis*) se vyskytuje jen na ostrově Madagaskar. Je ohrožen devastací původního prostředí. V přírodě vytváří více forem. Díky své atraktivitě a vysokému počtu vajíček ve snůšce se ročně odchovává v tisících mlád'atech u chovatelů po celém světě.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

jěštěři

Varan smaragdový (*Varanus prasinus*) vlevo a varan modrý (*Varanus macraei*) vpravo z Nové Guineje byli ohroženi obchodem se zvířaty. Úspěšně je odchovává řada chovatelů, což dnes plně uspokojuje zájemce o jejich chov.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ještěři

Gekončík čínský (*Goniurosaurus luii*) je pravděpodobně v přírodě již vyhuben.

Naštěstí se v zajetí dobře množí, takže je snad jako druh zachráněn.

Populace pagekona ušatého (*Rhacodactylus ciliatus*) je v přírodě vážně ohrožena invazí mravenců na Nové Kaledonii, kteří ničí jeho snůšky. V chovu je zcela běžný, díky chovatelům nezmizí z mapy světa.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento kaleidoskop plazů jistě není úplný. Představuji jen některé z těch, kterým lidská péče v zajetí a nadšení a píle chovatelů umožnili, že se s nimi můžeme dále setkávat.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Procvičování

- Pagekon ušatý je na Nové Kaledonii vážně ohrožen jiným druhem živočichů, kterým?
- Jaký je nejdůležitější význam chovu plazů v zajetí?
- Který stát na světě ohrožuje vzácné plazy odchycem na jídlo?
- Proč je chov chameleonů v zajetí tak významný?

Odpovědi

- Tropičtí mravenci likvidují jejich snůšky v dutinách stromů.
- Odchovy v zajetí snižují zájem o zvířata z přírody (a to nejen pro chovatele, ale také při chovu na kůži nebo na jídlo); pomáhají držet populace živočichů, jejichž existence v přírodě je ohrožena.
- Čína, v některých sousedních zemích stojí tento zájem za vyhubením řady želv (Laos, Kambodža).
- V přírodě jim ubývá prostředí, v zajetí mají velký počet vajíček.

Použité zdroje:

1. Všechny použité obrázky jsou ze soukromého archivu autora.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ